

COLECTIA "POVESTIRI
ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"

281

281

DAN LĂZĂRESCU

DISPARIȚIA MAȘINII

A L B A S T R E

1

Dimineața aceea a început ca toate celelalte. La ora 8 fix, domnul Herbert Golio-fiul își făcu apariția pe veranda așezată spre grădina ce se întindea în spatele vilei sale. Soarele de primăvară pătrundea prin ferestrele deschise, provocând mici explozii strălucitoare pe halatul de casă al domnului Golio.

Micul dejun îl lua întotdeauna singur. Soția lui se scula abia pe la zece. D-l Golio însă avea un program foarte precis : se trezea la șapte și jumătate. Baia, bărbieritul și îmbrăcatul îi luau exact o jumătate de oră, astfel că la ora 8 era în fața tăvii pe care se aflau câteva felii de friptură rece de vițel, două ouă moi, cafeaua, pâinea prăjită, untul, dulceața. Consumarea acestora se făcea paralel cu citirea gazetelor de dimineață și dura pînă la 8 și jumătate. Un minut dura îmbrăcatul hainei, așa că cel mai târziu la nouă fără douăzeci și cinci era la volanul mașinii sale, care, în 23 de minute, îl depunea în fața clădirii, unde etajele 24, 25 și 26 erau ocupate de societatea de asigurare „H. G.“, pe care o conducea de mai bine de zece ani, adică de atunci cînd tatăl său, onorabilul Herbert Golio, și-a părăsit familia și afacerile spre a trece în lumea celor drepți...

În dimineața cînd începe povestirea noastră, d-l Golio-fiul, sosind pe verandă, se așeză la masă, gustă puțin din friptura de vițel, apoi își puse frișcă în cafea și începu să soarbă, în timp ce privirile îi alunecau pe titlurile ziarelor. Nimic neobișnuit : încă o actriță a încercat să-și pună capăt zilelor... o spargere la o bancă, un șomer și-a ucis familia și apoi s-a aruncat sub roțile metroului...

„Nimic deosebit — se gîndea d-l Golio —, aceleași crime și sinucideri, doar numele eroilor sînt schimbate... A, dar stai, asta pare să fie ceva !“ Privirile îi fură atrase de un titlu cu litere destul de groase : „O rachetă deasupra oceanului !“ Și mai departe se spunea în articol că ieri noaptea posturile de radar de pe coastă au recepționat o rachetă care venea din interiorul țării, îndreptîndu-se vertiginos pe o traiectorie aproape paralelă cu suprafața oceanului, zburînd la înălțimea de 10 800 m. Urmau comentariile destul de contradictorii, dar care aveau totuși unele puncte comune.

Se arăta, printre altele, că cel mai misterios lucru îl constituia totuși proveniența rachetei. Ea venea din interiorul țării, dar în tot cursul zilei de ieri, nicăieri în țară nu se efectuase vreo lansare de rachete. Traversa poate țara, venind din altă parte? Nu, căci nicăieri nu fusese remarcată „intrarea“ ei în spațiul aerian al țării. Întrebările rămâneau fără răspuns. Existau unele păreri izolate că ar fi vorba de o rachetă străină : o rachetă-spion sau un proiectil-rachetă (în acest din urmă caz ar fi avut loc o eroare de calcul în lansarea lui, drept care n-a atins solul). Mașinile electronice care au prelucrat datele privitoare la traiectoria (asupra amănuștelor se păstrează tăcerea, fiind, deocamdată, secrete) arată că dacă proiectilul ar fi venit din afara țării, baza de lansare ar fi fost pe teritoriul unuia dintre statele prietene și aliate. De altfel, nici acolo n-avusese loc ieri vreo lansare de rachete. Mai exista o ipoteză : o navă cosmică de pe altă planetă, care s-a prăbușit în ocean? Cine poate da acum vreun răspuns? Cercetările continuă.

D-l Golio, indignat că „specialiștii ăștia militari știu doar să înfulece miliarde, dar nu sint în stare să-i asigure omului liniștea la care are dreptul“, trînti șervetul pe masă, se ridică, ducîndu-se în camera sa, unde valetul îi pregătise haina. Cu gîndul la tainica rachetă, se urcă în automobil, neștiind că peste 23 de minute va avea o surpriză cu totul și cu totul ieșită din comun.

2

Herbert Golio avea obiceiul de a deschide primul birourile de la etajul 26. Aici nu aveau acces toți funcționarii și în nici un caz oamenii din afara societății de asigurări.

Ca de obicei, trecu pe la etajele 24 și 25, unde funcționarii îl salutară respectuos, dar cînd deschise ușa de la etajul 26...

D-l Golio rămase ca trîsnit. Biroul acesta uriaș, cît o sală și jumătate de baschet, era răvășit, ca după o explozie. Primul lucru pe care-l făcu patronul fu să alerge la locul unde se afla instalația pe care toți o numeau „mașina albastră“. Stupoare. Dispăruse. Alergă la telefon, fără să observe că pășește printre mese răsturnate și hîrtii răvășite. Telefonul era sfărîmat. Apăsă butonul de alarmă, apoi fugi în jos pe scări și anunță poliția. Între timp dădură fuga și funcționarii. Panica se răspîndi și printre ei, de îndată ce soseau, așa cum mișcarea unei bile se transmite celorlalte bile legate cu o ață de plafon.

Pină ce sosi poliția, d-l Golio dădu ordin ca nimeni să nu atingă nimic. Totuși se putură face unele constatări uimitoare. Prima : peretele de sticlă ce dădea spre exterior era spart.

— Totuși nu e o spărtură obișnuită, remarcă unul dintre amploiați. Nu vezi că e un cerc perfect ?

— Crezi că au intrat pe acolo ?

— Cine ?

— Cine ? ! Hoții !

— Aș ! Cum să te cațări pină la etajul 26 pe un perete de sticlă ?

— Și fără nici un balcon.

— Poate că s-au strecurat noaptea și au ieșit pe acolo...

— ...Și au lăsat „mașina albastră“ în jos pe sfori, ca pe un dulap de bucătărie ? sări careva dintre cei ce lucraseră chiar cu această mașină. Prostii ! Știi cât cîntărea ? Peste un sfert de tonă.

— Și apoi, ar fi observat cineva mișcarea.

— Dar pata aia neagră de pe perete ce să fie ?

— Parcă e urma lăsată de o flacăară.

— Nu e o pată, e o arsură.

Discuțiile continuau astfel prin toate birourile.

3

Paul Claus își sorbea liniștit cafeaua și coniacul în barul de lingă direcția poliției cînd în cadrul ușii se ivi un agent și-i făcu semn. Apoi se apropie de el și îi șopti :

— Urgent, la șeful !

— Ce e ?

— Nu știu, dar mi se pare că e o treabă serioasă. De cinci minute e o agitație...

Paul Claus era cel mai bun detectiv pe care-l avea poliția la dispoziție. Reușita lui în numeroase cazuri i-a adus o faimă ce trecuse granițele țării. „Detectivul nr. 1“ era acum folosit numai în cazurile cele mai grele și mai importante, unde erau în joc interese și averi exprimate în cifre cu 6 sau 9 zerouri.

Nu trecu decît un minut de la scurtul dialog cu agentul și Claus stătea în fotoliul de lingă biroul șefului său.

— Am o treabă pentru dumneata, Claus.

— La ordin.

— Îl cunoști pe Herbert Golio, financiarul ?

— Din auzite și văzute. Personal nu.

— Ai auzit de mașina lui de calculat, celebra „mașină albastră“?...

— Am citit ceva în ziare. Calculează nu știu cât, face o mie de treburi mai bine decât oamenii, cam așa ceva... Nu m-am documentat... Dar ce-i cu ea?

— A dispărut.

— Curios. Doar nu e o brățară de briliante, nici automobil pe patru roți...

— Căpitane Claus, îți încredințez acest caz, care mi se pare, de la bun început, mai curios decât pare.

4

— Căpitanul Claus și doi agenți...

— Să între, de când îi aștept! Herbert Golio își întrerupe plimbarea nervoasă prin cameră și-și reluează locul la birou.

Secretara ieși, iar peste o clipă, statura nu prea impozantă a lui Paul Claus se ivi în cadrul ușii, alături de încă doi polițiști. Toți trei erau în civil. Se apropie de biroul lui Golio și se prezentă, iar gazda, la rîndul ei, îi făcu cunoștință cu singura persoană ce se mai afla în cameră:

— Vi-l prezint pe domnul Noran. George Noran, inginerul nostru specialist în cibernetică.

Inginerul și detectivul își strinseră în tăcere mîinile. După cîteva clipe, noul venit întrebă:

— Noran? Rudă cu celebrul cibernetician, inventatorul...

— Era tatăl meu...

— Și creatorul „mașinii albastre“, adăugă Herbert Golio.

— Dacă-mi veți permite, domnilor, aș avea cîteva întrebări de pus, zise Claus, cu tonul omului pentru care timpul e bani.

— Cu totul la dispoziția dumneavoastră.

Prima întrebare se referea la cele descoperite cu puțin timp înainte de d-l Golio și acesta povesti totul pînă în cele mai mici amănunte.

— Vorbiți-mi despre mașină. Întrebarea se adresa inginerului Noran.

— Ce anume v-ăr interesa?

— Mai întii performanțele ei, greutatea...

— Calcula...

— De ce vorbiți la trecut? De ce nu spuneți „calculează“? Parcă ar fi vorba de un om care a murit.

— Cred că mașina nu mai există.

— Ce vă face să credeți acest lucru?

Noran ridică din umeri.

— O presimțire... Și apoi... înălțimea de unde a fost „coborâtă“...

Claus notă în memorie : inginerul știe mai multe decât vrea să vorbească. Apoi, cu glas tare :

— Vă ascult, domnule inginer. Să revenim la caracteristicile ei.

— Da... Mașina calcula... sau, dacă vreți, calculează cu o viteză de peste trei miliarde de operații pe secundă.

-- Oho !

— În plus, avea o greutate foarte mică față de numărul mare de elemente logice conținute : 283 kg și 327 de grame.

Claus notă.

— Nu vă vine să credeți ? întrebă inginerul cu o umbră de zîmbet ironic.

— În această privință, părerea mea n-are nici o importanță.

— Ei bine, domnule căpitan, putem considera că greutatea absolută a „mașinii albastre“ este enormă !

— Asta-i bună ! Am avut prilejul să văd mașini electronice de calculat care cântăreau mult mai mult, de câteva ori...

— E adevărat, dar dacă la acele mașini s-ar fi folosit gradul de microminiaturizare aplicat „mașinii albastre“, ele n-ar fi mai mari și mai grele decât cel mai obișnuit televizor.

— Un moment, domnule inginer. Profesiunea mea mă obligă să vă rog să fiți mai explicit.

— Să încerc. Ați auzit de tranzistori ?

— Bineînțeles.

— Ei bine, tranzistorii reduc volumul unei lămpi de radio la cel al unui cristal, nu-i așa ?

— Da...

— Cu aceasta s-a obținut o serioasă reducere a volumelor și greutății aparatajului electronic. Miniaturizarea la nivelul cristalelor s-a dovedit a nu fi limita în acest sens. Se poate merge mai departe.

Inginerul băgă mîna în buzunar, scoase un pachețel, îl desfăcu și în mîna lui apărură o cutioară de plastic. O deschise : în interior — două „tablete“, fiecare cît o bucățică de zahăr.

— Știți ce-s astea ?

Detectivul luă una dintre tablete, o examinează atent și... dădu din cap în semn că nu.

— Aici, în fiecare tabletă, se „ascund“ tot atîtea piese cît într-un aparat de radio, dacă nu mai multe.

— Cum asta ?

— Molelectronica !

— Cum ați spus ?

— Molelectronica, adică electronica la nivelul moleculei. Aici nu un cristal, ci o moleculă ține loc de lampă electronică. Poftim : aveți în față un întreg sistem logic al mașinii electronice dispărute. În alte instalații cibernetice, ceea ce se ascunde în această „bucătică de zahăr“ este cuprins într-o cutie cam cât sertarul acestei mese. De aceea spuneam că „mașina albastră“ avea o greutate enormă : numărul extrem de mare al acestor pitici logici, creați de tatăl meu, dădea mașinii posibilități nebănuite.

— Vă mulțumesc.

— Un moment : vreau să adaug că era extrem de compactă. Ea era de fapt cuprinsă într-un container metalic de forma unui cilindru lung de 6,35 m și cu diametrul de 85 cm. Containerul era adăpostit într-o cutie paralelipipedică, cam de aceleași dimensiuni cu cilindrul. Acest dulap era așezat pe o masă de metal și lemn de aceeași lungime, dar avînd o lățime aproape dublă. Aici se afla pupitrul de comandă. De altfel, o parte din masă a și rămas la locul ei. Dulapul, ca și containerul, era acoperit cu lac albastru...

— ...de unde și numele mașinii. Ce putea ea să facă ?

— Gîndea.

— Poftim ?

— Am spus : gîndea. Era un creier electronic sau — după cum spun unii : o inteligență artificială. Da, era un creier electronic neobișnuit. Genial, adăugă Noran ca pentru sine. Apoi, după o scurtă pauză : Cel puțin așa cred eu. Tatăl meu și-a pus în această mașină tot geniul său...

Anchetatorul insistă :

— Totuși, mai concret ?

— Vă declar sincer că nici eu nu știu exact ceea ce putea face. Adică, pînă unde erau extinse posibilitățile ei. Tata introdusese în memoria ei mii și mii de informații, de noțiuni extrem de diverse, de la sport pînă la literatura clasică, de la matematici superioare la muzică, de la filozofie la contabilitate...

— Și la ce folosesc literatura clasică, filozofia, sportul unei societăți de asigurări ?

Noran ridică din umeri, dar ținu să sublinieze :

— Între altele, putea face orice operație și calcul cunoscute în activitatea bancară și, în general, financiară.

D-l Golio, care pînă acum asistase mut la dialogul dintre polițist și inginer, interveni :

— E foarte adevărat. Precizie — sută la sută. Vitează — să nu mai vorbim. Mi-a înlocuit 3 652 de salariați, care...

Claus vru să mai afle ceva de la inginer :

— Cum a fost adusă aici mașina ?

— Dementată. Pe subansamb.le.
— Cine a montat-o?
-- Eu.
— Mai cunoaște cineva schema de montaj?
— Nimeni. Schema a fost făcută încă de tata. Acum, singurul exemplar se află în safeul domnului Golio.

La privirea întrebătoare a căpitanului Claus, Herbert Golio se ridică de la birou, spunând :

— E în safeul secret. Numai eu umblu acolo. Mă duc să v.ăd.

Ieși din cameră și reveni peste zece minute :

— Iată-le.
— Intacte ?
— Neatinse. Acolo unde au stat ele nu se poate ajunge...
— Totuși... Să presupunem că s-ar fi ajuns, în cât timp se putea demonta mașina ?
— Un specialist foarte bun, care ar cunoaște schițele la perfecție, cam în patru zile. Tata, creatorul mașinii, poate că ar fi putut s-o demonteze în două-trei zile... E foarte complexă.
— E limpede...

5

A doua zi la 8 dimineața, tocmai cînd se pregătea să iasă din casă, George Noran fu oprit de zbirniitul telefonului.

— Domnule Noran, auzi el glasul devenit cunoscut al căpitanului Claus, vreau să vă răpesc cîteva minute. Pot să vă deranjez acasă ?

— Poftim... deși tocmai intenționam să plec. Mă duc însă mai tîrziu. Vă aștept.

Peste douăzeci de minute, cunoscutul detectiv sună la ușa inginerului Noran.

— N-am să vă rețin prea mult. Iată despre ce e vorba : ieri am cules informații cu privire la... cum îi zice... molec...

— ...tronică.

— Exact. Se pare că e un lucru extraordinar, extrem de important pentru cibernetică, pentru zborurile cosmice...

— Mai ales !

— ...dar, în special, pentru apărare, pentru armată.

— Se prea poate.

— Cine deține secretul de fabricație al mașinii ?

— Îl deținea profesorul Eduard Noran.

— Și acum ?

-- L-a dus cu el în mormint...

Detectivul tăcu puțin spre a-și aduna gândurile.

— Sinteți sigur că n-a lăsat nimic scris în acest sens?

— Absolut nimic. N-a apucat... Ceea ce notase a ars în incendiul care a izbucnit în laboratorul său și de la care, așa cum știți, s-a tras și moartea lui...

— În cazul acesta... În sfârșit, n-aveți idee, nu s-a interesat de aceste „bucățele de zahăr“ vreun alt concern?... Sau, poate, chiar agenții vreunui serviciu de spionaj...?

— Habar n-am... Cred că așa ceva, în orice caz, nu se spune direct... Cel puțin mie nu mi s-au adresat.

— N-ar putea totuși fi oare mina unor agenți?

— Personal, nu cred.

— De ce?

— Pentru că ar fi fost o prostie să fure ditamai mașina când ar fi putut s-o deschidă și să-i extragă cinci-șase cristale dintr-acestea...

Discuția continuă apoi cu câteva fraze protocolare, după care căpitanul își luă rămas bun și plecă.

George îl petrecu cu privirea de la fereastră. Gândurile lui zburau la cele discutate adineauri cu detectivul.

„Spioni... Dacă ai ști tu... Și de ți-aș spune, tot n-ai crede, iar de dovedit nu mai am cum... Nici domnul Golio nu m-ar crede... El habar n-avea... O mașină care calculează bine, bine de tot și extrem de rapid, asta s-a mai văzut, e pe înțelesul tuturor, dar una care vorbește... E drept, nu era chiar perfectă din acest punct de vedere. Tata a făcut-o în așa fel încît mașina nu putea vorbi decît în prezența lui sau a mea. Beculețul acela galben de pe latura dreaptă... Toată lumea credea că e un semnal privitor la funcționarea calculatorului. De fapt, lampa aceea «citea» trăsăturile oamenilor, dar nu «recunoștea» decît pe-ale tatii și pe-ale mele... Acum, numai pe-ale mele. Și cînd recunoștea, se făcea contactul, iar mașina prindea grai...”

Automobilul căpitanului Claus se depărtase de mult, dar inginerul Noran continua să stea cu fruntea sprijinită de brațul proptit pe rama ferestrei și cu privirile pierdute.

„Hm, parcă a fost ieri. Făceam revizia mașinii, cînd o voce extrem de stranie : «Te salut, George Noran». Am crezut că a intrat cineva în birou, deși, după orele de lucru, după ce se termină curățenia, numai eu am acces acolo... Apoi, hm, mi s-a părut că am halucinații. Vocea încetase. Mai tîrziu mi-am dat seama de ce : speriat, sărisem într-o parte, ieșisem din raza lămpii și deconectasem astfel graiul ei. Cînd, întîmplător, am revenit în direcția lămpii, din nou : «Te salut, George Noran». Mai tîrziu am aflat : așa își începe discuția -- „emisiunea“, cum o numeam eu --, și o lua de la început ori de cîte ori se

Înterupea. Pe vremea tatii începea, probabil, cu cuvintele : «Te salut, profesore Eduard Noran»... De atunci am discutat mereu. Luni de zile. A fost ca un coșmar pentru mine... Ce a făcut tata?... Ce a vrut el?... Niciodată nu mi-a vorbit despre experiențele lui...”

— Ziarele, George.

Vocea soției sale, Mary, îl trezi din reverie. George răsfoi în grabă gazetele. Bineînțeles, alături de zborul „rachetei misterioase” (în legătură cu care se aduceau noi amănunte care mai de care mai contradictorii), dispariția „mașinii albastre” ocupa locul central pe pagina întâi. Supoziții, presupuneri, ipoteze... Prostii! Cea mai vehiculată idee era cea cu „agenții care au organizat furtul acestei mașini”.

Aiureli... George Noran mototoli gazeta și o aruncă pe un fotoliu.

6

De la inginerul Noran, Paul Claus se îndreptă spre biroul domnului Golio. Poliția își făcuse treaba : totul a fost fotografiat, filmat, măsurat, inventariat, au fost ridicate toate amprentele găsite (și care — pînă la ultima — aparțineau domnului Golio, inginerului Noran și unor funcționari). Acum se făcuse ordine în birou, geamul fusese înlocuit, au fost aduse și mese, iar în lipsa mașinii se făceau noi angajări.

— O să avem nevoie de vreo trei mii de salariați, îi explică Herbert Golio lui Paul Claus.

Detectivul se interesa de inginerul Noran.

— Ce-aș putea să spun ? zise Golio. E un inginer... mă rog, un inginer bun, dar nu se compară cu tatăl său... Bătrînul Noran era un cap cum nu sînt multe în lume, un tip genial, dar cam trăsnit. Fiul nu a ajuns nici pe departe la ceea ce era tatăl, deși, repet, George Noran e un inginer foarte priceput în meseria lui.

— I-a lăsat ceva avere fiului său ?

— Ar fi putut să-i lase milioane. Invențiile i-au adus profesorului Noran o avere, pe care a cheltuit-o în special pentru marea lui pasiune : cibernetica. Lucra pe cont propriu. Cheltuia tot, ca un jucător vicios în fața ruletei.

— Și „mașina albastră” ?

— Era singura moștenire lăsată de bătrîn fiului său. Acesta n-a mai continuat cercetările, ci mi-a vîndut-o mie. Aveam nevoie de o asemenea instalație electronică, pentru complicatele noastre treburi și calcule contabile. I-am plătit patru

sute de mii, bani gheață, și un angajament pe viață cu leafă de director. Avea doar obligația să se ocupe de întreținerea instalației.

— Și acum?

— Deocamdată așteptăm rezultatul cercetărilor dumneavoastră.

— Dar în eventualitatea că nu vor da roade?

— Contractul e contract. Se va ocupa de cealaltă mașină cibernetică.

— Mai aveți una?

— Încă nu. Dar „mașina albastră“ era asigurată la o altă societate de asigurări, la „Viața veșnică“. Dacă o pierd, iau un milion și achiziționez, bineînțeles, alta... Așa că, sincer vorbind, eu sînt, dintr-un punct de vedere, liniștit : dacă insist pe lângă dumneavoastră e pentru că trebuie să motivez furtul spre a primi asigurarea.

7

Începînd din seara aceleiași zile, evenimentele se precipitară cu repeziciune. Totul a început cu o vizită neașteptată.

...Cînd auzi soneria, Mary se duse singură să deschidă ușa. Servanta era liberă în după-amiaza aceea. În pragul ușii stăteau doi bărbați în civil.

— Doamna Noran?

— Da... Ce doriți?

— Eu sînt locotenentul Bernis, spuse unul dintre ei, locotitorul căpitanului Claus. Dînsul e locotenentul Born. Dorim să discutăm cu domnul inginer Noran.

— Nu-i acasă și, de altfel, chiar azi dimineată a fost căpitanul Claus aici.

— Știu. Avem însă ceva de discutat urgent. Nu știți unde e soțul dumneavoastră?

— Nu obișnuiește să spună unde se duce.

— Ne permiteți să-l așteptăm?

— Pofțiți.

Intrară cîteșitrei în sufragerie. Mary Noran îi întrebă :

— Doriți o cafea?

— O, doamnă, sînteți prea amabilă...

...Cafeaua era pe jumătate băută, cînd își făcu apariția George Noran. Privirile lui, întîlnindu-i pe cei doi necunoscuți, erau numai mirare. După ce Mary făcu prezentările, uimirea lui crescui :

— S-o fi schimbat oare ceva de azi dimineată?

Locotenentul Bernis ridică din umeri.

— N-aș putea să vă dau acum amănunte. Tocmai de aceea am venit... Căpitanul Claus vă invită la sediul poliției... Știți, e nevoie de unele date suplimentare...

— Și pentru aceasta v-ați deranjat amândoi?... Puteați să-mi dați un telefon...

— Tocmai, asta e... Căpitanul Claus are toate motivele să creadă că vi se interceptează convorbirile telefonice... Pentru o mai mare siguranță sînteți sfătuit să nu recurgeți la telefon.

Locotenentul Born își privi ceasul.

— Da, locotenente, se grăbi Bernis, cînd îi observă gestul, e tîrziu. Mergem, domnule inginer? Mașina ne așteaptă după colț.

George Noran, care nu apucase să-și scoată fulgarinul, își privi soția ca și cum ar fi spus: „Ce să le fac...“, apoi rosti:

— Vă stau la dispoziție, domnilor. Credeți că voi întîrzia mult?

Bernis se uită la colegul său, care tăcuse tot timpul, apoi zise:

— N-aș putea să precizez... O oră, două, poate trei... Doamna Noran o să ne scuze că vă reținem...

— În sfîrșit... La revedere, Mary, și nu mă aștepta cu masa, dacă vezi că întîrzii...

— La revedere, George.

8

La 4 dîmineața telefonul îl trezi din somn pe căpitanul Claus. Acesta sări repede, căci asemenea „surprize“ sînt frecvente în meseria de detectiv.

— Alo!

— Căpitane...

Paul Claus recunoscu vocea șefului.

— La ordin!

— Peste cîte minute poți fi la mine în birou?

— Într-un sfert de oră.

După 13 minute, Claus bătea la ușa șefului.

— Intră, căpitane... Ia loc. Spune-mi, te rog, locțiitorul dumitale, locotenentul Bernis, unde se afla aseară, la ora șase-șase jumătate?

— La ora șase?... Era cu mine. Am fost mai întii la...

— Bine. Dar locotenentul Born, care e tot în brigada dumitale?

— Era de planton la telefon... Pentru legătură...

— Precis ?

— Precis. Am vorbit de citeva ori cu el. Dar de ce...

— De ce te-am sculat la ora asta ca să-ți pun asemenea întrebări ? Deoarece locotenenții Bernis și Born l-au răpit, din ordinul dumatile, pe inginerul Noran.

— Loco... Bernis și Born... ordinul meu?...

— Stai puțin, căpitane. Unui detectiv nu-i stă bine să-și piardă cumpătul. Vreau să spun că doi indivizi, dîndu-se drept locotenenții Bernis și Born, s-au prezentat aseară acasă la inginerul Noran și l-au ridicat... O clipă.

Apăsă pe un buton și se aplecă spre microfonul aflat pe masa lui :

— Să intre doamna Mary Noran. Apoi, către Claus. Ea o să-ți dea toate amănuntele.

Doamna Noran intră cu chipul răvășit, cu ochii umflați de nesomn. Pe obrazul ei, groaza, spaima, neliniștea își lăsa-seră tiparul. Ea îi povesti lui Claus cele petrecute în casa ei doar cu zece ore mai înainte.

— Așadar, căpitane, zise șeful, după ce vizitatoarea nocturnă își termină relatarea, acum vei porni în căutarea inginerului Noran. S-ar putea ca drumul lui să se împletească cu al „mașinii albastre“.

9

Să-l lăsăm pe căpitanul Claus, preocupat de căutarea lui Noran, și să ne întoarcem înapoi cu zece ore la vila ocupată de acesta din urmă.

Iată-l, deci, pe inginerul George Noran ieșind împreună cu cei doi „ofițeri de poliție“. După colț, într-adevăr, aștepta o limuzină. Cînd să intre, observă că înăuntru, în afară de șofer, se mai afla cineva, cu gulerul de la pardesiu ridicat. Acest lucru îl făcu pe Noran să ezite, dar cel ce ședea înăuntru îl trase de mîină. Luat pe neașteptate, inginerul căzu pe banchetă. Simți că i se aplică o cîrpă umedă pe nas... Un miros dulceag, care-i trezi o clipă în memorie imaginea sălii chirurgicale, unde, cu cîțiva ani în urmă, fusese operat de apendicită... Cloroform... Pleoapele-i căzură grele, le redeschise o clipă, cînd cineva îl împinsese și se așezase lîngă el... Văzu că prin vis că cel care-și spunea Bernis luase loc lîngă șofer, iar mașina demară... Apoi... nimic...

Se trezi tîrziu de tot. Pe geam strălucea soarele. În nări parcă mai persista mirosul acela dulceag... „Sînt la spital... M-am operat de apendicită“, îi trecu prin minte, dar își dădu repede seama : „Asta a fost de mult. Atunci, unde mă aflu?“

— Mary, strigă el și se întoarce în pat spre locul unde doarme, de obicei, soția lui. Locul era gol și, dezvelindu-se, observă că poartă o pijama care nu-i aparține.

„Și hainele mele?”; privirile căutară prin cameră, dar în afara unui halat și a unor papuci nu descoperiră nimic. Sună. Intră un bărbat îmbrăcat ca un chelner.

— Doriți ceva?

— Unde mă aflu?

— Doriți cafea cu lapte, ceai sau cafea neagră? rosti noul venit ca și cum nu auzise întrebarea lui Noran.

— Doresc să știu unde mă aflu.

— Cum obișnuieți ouăle dimineța, moi, ochiuri sau omletă? continuă chelnerul.

— Du-te naibii cu omleta dumitale! Ești în stare să-mi răspunzi la ce te-am întrebat?

— Nu, domnule, nu e de competența mea. Obișnuieți piine prăjită?

— Ascultă, omule, pînă nu mi se răspunde la ceea ce mă interesează, nu măninc nimic. Fac greva foamei. Așa să le spui șefilor dumitale.

— Prea bine, domnule, rosti, la fel de impasibil, chelnerul și dădu să plece.

— Stai, strigă Noran. Și adu-mi hainele mele.

— Nu intră în competența mea, domnule.

Din tot ce-i adusese chelnerul, George nu mîncă nimic, în schimb bău la repezeală două cești de cafea neagră și tare. Asta îl trezi cu totul.

Puse mîna pe clanță. Așa cum bănuia, ușa era încuiată pe dinafară. Ce putea face? Îmbracă halatul și papucii și se așază pe scaun, aprinzîndu-și o țigară. „Gazdele” lui avuseră grijă să-i pregătească pe masă o cutie cu cîteva sute de țigări, marca pe care o consuma el de obicei. „Prin urmare, își zise Noran, provizii pentru o ședere îndelungată...”

10

George se decisese să aștepte în liniște desfășurarea evenimentelor. Orice împotrivire sau încercare de evadare era, desigur, lipsită de sens. Ușa era încuiată, fereastră avea niște elegante, dar foarte solide zăbrele din fier forjat (o vilă de modă mai veche, gîndi prizonierul) și apoi, fără îndoială, era bine păzită. Singura scăpare putea fi... Dar pentru aceasta avea nevoie de hainele lui, de lucrurile lui.

După vreo oră i se aduseră ziarele. Toate anunțau cu litere groase: „Răpirea inginerului Noran”, „Inginerul Noran

în mîinile spionilor“... Căci toată presa era incredințată că răpirea a fost pusă la cale de agenții unui stat străin.

Pe la 12 se deschise ușa. Nu, nu era chelnerul, ci un bărbat solid, purtînd o barbă neagră (evident, falsă) și ochelari negri, însoțit de doi indivizi, a căror misiune se remarcă de îndată : aceea de paznici.

— Am plăcerea să vă salut, domnule inginer Noran, rosti bărbosul.

— N-aș putea spune același lucru.

— Astăzi nu sînteți prea amabil.

— Credeți că situația în care mă aflu îmi permite să fiu amabil cu temnicerii mei ?

— Exagerați, domnule inginer. Nu sînteți în temniță. Ați văzut vreodată o închisoare?... Credeți că așa arată ? Aveți aci la dispoziție o garsonieră confortabilă...

— O colivie cu gratii aurite.

— Ce să-i faci, asta e situația. De altfel, depinde de dumneavoastră ca libertatea să vi se redea chiar în cursul acestei zile.

George îl privi mirat :

— Și ce-mi pretindeți în schimb ?

— Uitați, ce e, domnule inginer, să nu recurgem la metode diplomatice, tratative și altele. Vrem planurile „mașinii albastre“. În schimbul lor, vă veți recăpăta libertatea și, o dată cu ea, un cec de cinci sute de mii, la orice bancă din țară sau din străinătate... Un moment, sări bărbosul, văzînd că George vrea să protesteze, dacă suma nu vă convine, sînt împuternicit să tratez cu dumneavoastră...

— Uite ce e domnule...

— ...Lomas. Așa mi se spune aici.

— Uite ce e, domnule Lomas, în primul rînd — două chestiuni : primo — al cui emisar sînteți ? Secundo : nu discut nimic pînă nu-mi primesc hainele și, în general, lucrurile de care am fost deposedat. După aceea, o să stăm de vorbă.

— Să vă răspund. Primo : ne sînteți oaspete...

— Oaspetele cui ? îl întrerupse ironic George.

— ...Al cui, nu vă pot spune eu. Nu e de competența mea.

— Am mai auzit astăzi expresia aceasta.

— Veți afla, continuă cel ce-și spunea Lomas, la timpul potrivit, de la persoana care va încheia contractul.

— Ce contract ?

— E vorba, firește, de un contract verbal, de un „gentleman agreement“ în vederea planurilor „mașinii albastre“. În privința hainelor, vă vom satisface imediat dorința.

Lomas se apropie de pat, unde, pe perete, era un buton. Apăsă.

— Vedeți, domnule inginer, zîmbi el sarcastic, la închisoare n-ați fi avut sonerie și un om care să vă servească personal...

— Sînt încîntat... Cînd voi pleca, trebuie să-i strecor în buzunar un bacșiș?

Intră chelnerul. Lomas îl luă deoparte și-i șopti ceva, după care cel ce fusese chemat dispăru. Dar numai pentru o clipă, căci reveni cu hainele lui George.

— Poftim, domnule inginer, i le arată Lomas.

Noran intră în baie și reveni după cîteva minute îmbrăcat, dar roșu de furie.

— Văd că am de-a face cu niște hoți de drumul mare!

— O, domnule inginer, rosti plin de mirare Lomas, ați... pierdut, cumva, ceva?

— Pierdut?! Mi s-a furat. Da, domnule... Lomas. Mi s-a furat o cutiuță cu...

— A, da, vă referiți la cele două „bucățele de zahăr“... Uitasem. Le-am... împrumutat de la dumneavoastră. Ce-i drept, încă n-am avut prilejul să vă cerem permisiunea, așa că a ieșit o mică neînțelegere...

— Mîrșavi!.. scriși printre dinți George.

Lomas se făcu că nu aude, ci întrebă cu cel mai amabil aer:

— Acum putem sta de vorbă?

George nu spuse nimic și el luă tăcerea drept un răspuns afirmativ.

— Deci, cum vă spuneam, veți primi un cec de cinci sute de mii...

— Ascultă, domnule! George se repezi la el, ceea ce-i făcu pe cei doi gealați să se apropie de șeful lor. Eu înțeleg că ești doar un simplu emisar, de aceea te rog: fă-i o vizită șefului dumitale și spune-i din partea mea: „du-te la dracu!“ Cum îți inchipui că eu, inginerul George Noran, care port numele unui savant cu renume mondial, voi vinde invenția tatălui meu?

— Folosiți termeni cam tari, domnule...

— Tari?! Tari, spui! Află că sînt, în clipa asta, cel mai amabil om din lume.

— Și apoi, domnule inginer, ce vă formalizați atît... „Invenția tatălui meu...“ Doar ați mai vîndut-o o dată. Și, fie vorba între noi, ați fost dus de nas... Patru sute de mii...

— Uite ce e, domnule Lomas, mie nu-mi place cînd alții își bagă nasul în afacerile mele! Totuși, am să-ți răspund. Da, am vîndut „mașina albastră“ cu voia tatălui meu.

— Care era deja mort.

— Cu voia tatălui meu, spun! E vorba de testamentul lui. Acolo scrie negru pe alb: „mașina albastră poate fi folo-

sită cum vreau eu, cu două condiții : să nu fie vîndută în străinătate și să nu fie utilizată în scopuri militare, ca unealtă de război“.

— Dar...

— Un moment, n-am terminat. Să te lămuresc cum vine chestia cu prețul. Oscar Tendez... Ai auzit de el ?

— Cum de nu !

— Ei bine, Oscar Tendez mi-a oferit o dată și jumătate mai mult. Am refuzat. Știi de ce ?

Lomas ridică din umeri.

— Pentru că o asemenea vînzare contravenea celei de-a doua clauze din testament. Oscar Tendez fabrică mașini electronice de calcul pentru armată.

— Domnule Noran, aceste lucruri nu mă privesc...

— ...Nu intră în competența dumatăle...

— Exact. Vreau să vă spun însă ceva. Considerentele dumneavoastră cu privire la „moștenirea lăsată de tata“, la „testament“ și alte sentimentalisme de acest fel nu le înțeleg și nu le accept. Morții cu morții, viii cu viii.

— Nici nu v-am cerut adeziunea.

— Știu. Dar nu asta doream să vă spun. Iată ce e, domnule inginer, nici eu nu sint străin de problemele științifice. Poate că tatăl dumatăle, un om cu idei învechite, dădea crezare lozincilor ăstea... cu pacea... cu știința care să folosească umanității... Prostii, scuzați-mă. Eu reprezint... eu reprezint... pe lingă dumneavoastră pe cineva care... promovează asemenea... lozinci. Dar noi înțelegem că ele se adresează masei, gloatei...

— Dacă e așa, aflați că tatăl meu și cu mine, ca și multe sute de milioane de oameni — iar printre ei foarte mulți savanți mari — facem parte din această „gloată“.

— Mă rog. Trebuie să vă reamintesc un lucru : știința nu stă pe loc. Ceea ce a descoperit tatăl dumneavoastră ieri, vom descoperi și noi, mâine. Dacă insistăm, e pentru că vrem să ocolim cheltuielile de bani și de energie inutile. Inutile, în sensul că ceea ce ne interesează a fost deja descoperit.

— Cuvintele dumneavoastră, acestea din urmă, sint singurele raționale din tot ce ați rostit de cînd v-am văzut. Totuși, răspunsul meu rămîne același : nu !

— În cazul acesta, pentru că adineaori vorbeați de competență, aflați că în competența mea intră următoarele trei lucruri : În primul rînd, să discut cu dumneavoastră posibilitatea obținerii schițelor, în al doilea rînd, să tratez cu privire la sumă, care se poate ridica pînă la un milion. În al treilea rînd, și, cu părere de rău văd că sint silit să recurg la această ultimă prerogativă a mea, să vă pun în vedere că aveți la dispoziție exact treizeci și șase de ore. Acum e unu

fără zece. Dacă pînă miine noapte la ora unu fix nu v-ați decis să acceptați propunerea noastră...

— O amenințare ?

Lomas ridică, cu gestul său obișnuit, din umeri :

— Luați-o cum vreți... Dar doamna Mary Noran nici nu va ști unde se află mormîntul soțului ei...

11

Cînd îi raportă șefului său cum a decurs întîlnirea cu inginerul Noran, Lomas comentă astfel incidentul cu hainele :

— Un tip ciudat, conservator și învechit. A refuzat, pur și simplu, să discute pînă nu i se dau hainele. În pijama, vezi matale, e degradant... Nu e politicos. Mai știi, poate că pentru masa de seară va cere un smoking...

Nu, lui George Noran nici prin gînd nu-i trecea să ceară alte haine. Iar Lomas, dacă l-ar fi urmărit în continuare, ar fi ridicat uimit din umeri și ar fi decretat : „E nebun“.

Căci Noran, de îndată ce rămase singur, își scoase brelocul care atîrna elegant la buzunarul mic al pantalonilor, precum și acul de cravată — o imitație de briliant, pe care îl purta întotdeauna, deși dădea aspectului său vestimentar un aer oarecum demodat. Brelocul avea forma unui aparat de fotografiat și nu era mai mare decît un sfert dintr-o cutie de chibrituri. Dar nu era un aparat de luat imagini. În interiorul său se găsea o „pastilă“, o „bucățică de zahăr“ (mai mică decît celelalte, care îi fuseseră răpitate lui Noran), dar care conținea un întreg aparat de radioemisie și recepție. „Obiectivul“ aparatului foto era de fapt un buton cu care se putea stabili legătura. Sursa de energie ? Însăși vocea omului ! În spate, aparatul era prevăzut cu mici orificii — microfonul. Era de ajuns să vorbești pentru ca vibrațiile sonore, ajunse în microfon, să se transforme în impulsuri electrice. O parte din curentul astfel produs ajungea radioemitorului propriu-zis, care îl amplifică și-l transforma în unde radiofonice, cealaltă parte — alimenta întreaga instalație. Capul acului de cravată era un receptor ce se introducea direct în ureche. Avînd o construcție telescopică extrem de fină, acul se lungea, se conecta la receptorul din „aparatul de fotografiat“ și astfel se putea obține legătura.

Toată această unică instalație era opera profesorului Eduard Noran. Nu era o invenție de-a lui (principiul era cunoscut de mult), ci o aplicare la micile lui instalații radiofonice. O făcuse pentru a se distra și i-o dăruise lui George

de ziua aceluia. Acasă aveau un fel de radiotelefon, cu care se putea foarte ușor intra în contact dacă nu te aflai la o distanță mai mare de 180—200 km. Și iată că acum, de acest dar original, de această „glumă tehnică“, cum își numise profesorul aparatul, atârna viața lui George.

Așadar, George își scoase grăbit brelocul și acul de cravată și se aruncă pe pat — așa îmbrăcat cum era — acoperindu-și capul cu perna și cu pătura. Bineînțeles, căuta să intre în legătură cu locuința sa. Dar va putea? Dacă se află la o distanță prea mare de casă? În caz că va reuși să stabilească legătura, radiotelefonul de lângă biroul lui va suna, Mary va ridica receptorul și...

George își băgă capul „acului de cravată“ în ureche, apropié microfonul de gură și începu să vorbească. „Alo, Mary, aici George, aici George“. Urmă un sunet, încă un sunet și din nou un sunet... Radiotelefonul suna prelung. Legătura se putea face, dar nimeni nu ridica receptorul. „Dacă i s-a întâmpiat ceva lui Mary?“ Radiotelefonul semnaliza de vreo jumătate de oră, în timp ce George rostea, fără întrerupere, în microfon „Mary, alo, Mary, aici George, aici George“.

Obosit, Noran lăasă jos aparatul. Apoi îi veni o idee : Ce-ar fi să caute pe celelalte unde? E drept, diapazonul aparatului nu era prea larg, totuși... George începu să caute în eter, răsucind ușor butonul. Pentru ca aparatul să aibă energie, numără tot timpul : „unu, doi, trei... nouă, zece“, apoi, din nou — „unu, doi, trei“... Cum i se părea că „prinde“ ceva striga : „Alo, alo, aici Noran, inginerul George Noran“, deoarece știa că numele acesta, cunoscut acum tuturor, va atrage atenția. Ore întregi căută, chemă, fără să primească vreun răspuns. Ieși de sub pătură numai cînd auzi cheia în broască. Întră chelnerul cu mîncarea. De cum ieși, Noran își reluu căutările. Și.. Iată : un zumzăit, un sunet și o voce :

— Aici „Rîndunica-doi“. Ascult.

— Alo, alo, aici inginerul George Noran !

— Cinee? se auzi un zbiețet de uimire în „acul de cravată“.

— Noran ! Inginerul George Noran !

— Ascultă, băi individule ! Nu te sfātuiesc să te joci cu poliția !

Noran sări în sus de fericire : avea, probabil, legătura cu o mașină a poliției !

— Domnule polițist ! Alo, alo ! Nu... Eu... :

— Lua-v-ar dracu de radioamatori !

Urmă un clinchet.

— Alo, alo, poliția ! Poliția ! Aici George Noran.

În van. Legătura fusese întreruptă.

George căzu epuizat pe pat. Licărise o speranță și se stinsese.

Și toate aceste chinuri, toată această aventură din cauza „mașinii albastre”. „E, poate, punctul culminant, dar poate și punctul terminus... Să le dau planurile mașinii... Chiar de le-aș avea nu aș face-o, dar ei nici nu m-ar crede că nu le am... Și-ar închipui că sînt cel mai de pe urmă mincinos dacă le-aș spune că de la profesorul Noran n-au rămas, în legătură cu această mașină, decît niște notițe și desene răzlețe... Dar și ele, desigur, le-ar fi cumva folositoare...” Gîndurile îl fulgerau unul după altul. „Cîte nu mi-a dat de furcă mașina asta albastră !” Și George își aminti discuțiile avute cu ea. Niciodată un om, un om viu, adevărat, n-a stat încă de vorbă cu o mașină, cu un creier electronic. În afară doar de Eduard Noran, dar lui George nu i-a spus nimic despre discuțiile avute cu „mașina albastră”.

O dată, acesta, nitam-nisam, îl întrebuse pe tînărul Noran.

— Ce părere ai de înfrîngerea lui Gordon ?

— Care Gordon ? fu uimit George.

— Boxerul.

— Habar n-am. Nu mă pricep la sport și nu mă înterează.

— Rezultatul e fals.

— De unde știi ?

— Calculele o demonstrează.

— Calculele ? Ce calcule ? își ieși Noran din sărite. Ai innebunit ! Te-ai dereglat de tot !

— Cînd mă dereglez, mă autoreglez autamat. Calculele demonstrează că Gordon a învins.

George își ieși cu totul din fire. Uită că în fața lui e o mașină.

— Și, mă rog, de unde ai luat datele pentru „calculele” matală ?

— De la aparatul de radiorecepție.

— Asta-i prea de tot.

— De unde ?

— De la aparatul de radiorecepție. Ascultă :

Un clinchet și apoi camera se umplu de muzica unui jazz. Apoi niște vijiieturi, vocea unui crainic... George înjură în gînd diabolica invenție a tatălui său. Radioul tăcu. Mașina reîncepu să vorbească :

— Am înregistrat meciul, apoi toate cronicile, interviurile cu spectatorii. Am analizat. Am calculat. Rezultatul : Hary Gordon a învins la puncte, dar a fost vîndut.

A doua zi ciți în ziar că boxerul Hary Gordon a fost asasinat de un necunoscut. Comentatorii erau de părere că această crimă era în legătură cu contestația pe care avea de gând s-o facă boxerul împotriva unei decizii care i se părea nedreaptă. Dacă i s-ar fi dat câștig de cauză — scriau ziarele — anumite persoane ar fi pierdut sume considerabile...

Altădată mașina l-a apostrofat, pe neașteptate :

— Corespondența pe care o triez poartă foarte des iscălitura : Golio. Cine este d-l Golio ?

— Asta-i bună, proprietarul tău.

— De ce el este proprietarul meu și nu dumneata ?

— Pentru că el te-a cumpărat de la mine. Adică eu te-am vîndut.

— De ce m-ai vîndut ? Profesorul Noran nu m-ar fi vîndut.

— Îmi faci morală ?... Așa am vrut !... Pentru că am avut nevoie de bani.

— Oamenii nu pot trăi fără bani ?

— Bineînțeles că nu.

— Dar cei 11 salariați ai societății de asigurări „H. G.” care au fost concediați ieri, cum vor trăi ?

— Cine i-a concediat ?

— D-l Golio.

— De ce ? se interesă George.

— Noua metodă de cartare introdusă la serviciul de evidență permite o reducere a personalului cu 11 persoane.

George Noran nu știa ce să răspundă, căci era convins că mașina nu minte (ea nu știe să facă așa ceva, cel mult poate avea erori), de aceea, ca și cum n-ar fi auzit spusele ei, rosti :

— Mai ai ceva de întreat ?

— Da. Domnul Golio muncește cît 30 000 de oameni ?

— Da' de unde !

— De ce câștigă cît 30 000 de oameni ?

— El e stăpînul.

— Omul e stăpînul naturii. El nu poate avea stăpîn. Asta e ilogic. Oamenii au descoperit logica, dar tot ce fac ei e ilogic.

George Noran, furios, se întoarse cu spatele și mașina amuți.

13

„În fond, la ce bun toate aceste gînduri. Mai bine mai încerc o dată”, își zise George și, luîndu-și minusculul aparat de radioemisie-recepție, începu să caute pe unde.

În timpul acesta Mary sosise acasă. De la poliție se duse direct la doctorul Martin Sandis, dar acesta era plecat în pro-

vincie, unde, împreună cu o echipă, întreprindea un amplu studiu despre starea sanitară a școlilor.

— Când vine ? întrebă Mary pe asistenta doctorului Sandis.

— Peste șase săptămîni.

Mary era disperată. Singurul om care ar fi putut s-o ajute era Martin. George și Martin, care copilăriseră împreună, erau și astăzi prieteni nedespărțiți. La cine să apeleze Mary ? Să-l recheme ? Știa că Martin visa de mult să facă acest studiu.

— Știți cumva vreun număr de telefon de acolo ? o întrebă doamna Noran pe asistentă.

— Nu, nu mi-a lăsat decît o adresă.

— Vă rog să mi-o dați.

Și-o notă și plecă. Se duse direct la poștă și-i trimise o telegramă : „S-a întîmplat o nenorocire cu George, scuză-mă că te deranjez, dar vino. Am nevoie de ajutorul tău. Mary“. Apoi porni spre casă.

De la poartă văzu că cineva ședea pe treptele de la intrare și fuma. Inima îi tresări.

— Martin ! strigă Mary cînd se apropie și-l recunoscuse. Ai și sosit ?

— Ce te mîră ? N-am fost chiar atît de departe. Două ore cu avionul.

— Dar nu-i nici o jumătate de ceas de cînd ți-am trimis telegrama...

— Ce telegramă ?

— Să vii urgent că George...

— Despre asta am citit în ziar și am luat primul avion. Intrară în casă.

— Să-ți povestesc cele întîmplate, Martin.

— Sînt numai urechi.

N-apucă Mary să-i descrie nici pe jumătate din cele ce se petrecuseră cu ea și cu George, că se auzi apelul unui telefon. Femeia pări și-și îndreptă privirile spre un aparat albastru, prins în perete. Mîinile ei se înfipseră în brațul lui Martin. Înlemnise.

— Martin... E George... șopti ea.

— George ? ! De unde știi ?... Ridică receptorul.

— Numai el are... Nu termină vorba și sări la aparat. Vorbea cu vocea întretăiată, parcă o mîină nevăzută o strîngea de gît.

— Alo ! George, tu ești ?... Ești viu ?... Cum ? Nu înțeleg... De ce nu știi unde te afli ?... E și Martin aici... Da, ți-l dau. Îi întinse doctorului receptorul.

— Alo, George, eu sînt. Ce-i cu tine, unde te afli ?

Mary asculta la cealaltă cască. Se auzi răspunsul soțului ei. Vocea-i era voalată, se auzea greu printre pîriituri.

— Nu știu, Martin. Un individ mi-a spus că sînt oaspe-tele „cuiva“, nu știu al cui și mi-a propus să le dau planu-urile „mașinii albastre“.

— Iar mașina aia !

— Am refuzat. Mi-au dat 36 de ore, adică mai am vreo 30 de ore... dacă nu...

— Te-au amenințat, te-au șantajat ?

— Da.

— Cum vorbești tu cu noi ? Ai un telefon ?

— O să-ți explice Mary. Chestia e că nu sînt la o distanță mai mare de 200 de kilometri de voi... Uf ! Nu mai pot, mi s-a uscat gîtul. Întrerup. Mai revin. La revedere.

Legătura se întrerupse.

— Ce l-a apucat de a întrerupt ? se uită Martin mirat la aparat.

— Probabil că ne caută de mult și ca să mențină legă-tura trebuie să vorbească tot timpul.

Mary povesti despre brelocul — radio pe care George, pînă acum, nu-l prea folosise și-l ținuse mai mult ca o amintire de la tatăl său.

— Noi îl putem chema ?

— Din păcate, nu. Dar bine că trăiește.

— Dacă nu ne grăbim, poimîine seară n-o să mai poți spune același lucru... Nu înțeleg de ce nu revine.

— Poate... se odihnește.

Martin sări la telefon și făcu un număr.

— Anunți poliția ?

— Încă nu... Alo ! Hug ?... Aici Martin... Da, m-am în-tors... Spune, ești liber acum ? Poți veni pînă la inginerul Noran ?... Da, cel care a fost răpit. Lasă că-ți spun eu... Bine-înțeles, îți telefonez de la el de acasă... Te aștept...

Puse jos receptorul.

— E un amic. Inginer electronist, mare specialist în ra-diotehnică. Și campion național la radioamatorism... Dar de ce tace George ?

14

De ce tace George ?

...Cînd a încercat să reia legătura, în receptor a răsunat deodată o voce cunoscută, care se auzea foarte clar, parcă de undeva, de aproape :

„Am înțeles, domnule“.

Cealaltă voce însă era recepționată destul de slab.

„Faci tot ce e posibil ca să cumperi marfa. Ai grijă, fără ordinul meu, nu jumulești nici o pană de pui“.

„Prea bine, domnule“, răspunse vocea din apropiere, care acum George o recunoscuse ca fiind a lui Lomas.

„Și ai grijă să nu zboare din colivie. Cît i-ai dat?“

„Am început, așa cum ați spus, cu jumătate și am ajuns pînă la unu întreg. Refuză“.

„Joacă tare, escrocul ! Mergi pînă la unu și jumătate. Am nevoie urgent de jucăria aia. Comenzile nu pot aștepta. Ieri am semnat hîrtiuțele cu ștabii... Mustăciosul așteaptă marfa pe curînd și noi trebuie să-i facem curte acestui șarlatan. Lua-l-ar dracu ! Doar n-o vrea juma'juma' !“

„Mă tem că ar refuza și o asemenea ofertă“.

„Treaba ta. Dacă n-am jucăria, vă sucesc gîtul la amîndoi. N-ai să te ascunzi nici în gaură de șarpe“.

Urmă o tăcere prelungită. Apoi vocea de departe răsună plină de furie :

„Ce taci?... Ai înțeles ce ți-am spus?“

„Am înțeles, domnule“.

„Dacă reușești, îți dau... cît ne-am înțeles : jumătate de...“

„Șase sute, domnule“.

„Îți dau șapte și jumătate... La noapte mă mai chemi tot pe unda asta. E clar?“

„Da, domnule“.

Un clinchet, și discuția luă sfîrșit.

Așadar, cineva de aici, din casă, discutase cu șeful care se află undeva, departe... Deci aici, în orice caz, nu e sediul unui serviciu de spionaj. Cum ar putea un asemenea serviciu să dețină o astfel de vilă, unde să poată ascunde o persoană totuși cunoscută, să organizeze acolo o pază, ca la închisoare, și nimeni să nu afle nimic? Dar ce „hîrtiuțe“ a semnat cu „ștabii“? Ce „ștabi“? „E clar că puiul, escrocul și șarlatanul sînt eu — își zise George. Dar cine sînt ștabii și mustăciosul? Nu, probabil că e altcineva“.

Reluă aparatul și începu să caute unda cunoscută.

Auzi vocea lui Martin.

— Tu ești, George?

— Eu.

— De ce ne-ai lăsat să te așteptăm?

George îi povesti întîmplarea.

— Ascultă, George, ești sigur că i-ai auzit vorbind de semnarea unor acte?

— A unor „hîrtiuțe“.

— Fie și „hîrtiuțe“... Ce-ar putea fi? În asemenea cazuri n-aș crede că spionii obișnuiesc să semneze documente...

Curînd sosi și prietenul lui Martin. Doctorul îl prezintă doamnei Noran :

— Prietenul meu, inginerul Hug Larsen. Poți avea încredere în el, ca și în mine.

În zece minute, noul sosit era la curent cu toate datele cunoscute de Mary și Martin.

— Și acum, dragă Hug, continuă doctorul, trebuie să ne ajuți să-l găsim pe George.

— Bine, dar eu... eu nu sint detectiv... Eu sint radiofonist...

— Tocmai de aia te-am și chemat ! Nu pricepi ? Noran are la el un aparat de emisie...

— Am înțeles : facem o vînătoare de vulpi !

Mary și Martin schimbară priviri nedumerite.

— Ha, ha, ha ! N-ai înțeles ! e o probă sportivă pentru radioamatori... Într-o pădure se ascund cîteva aparate care emit continuu. Tu, ca radioamator, trebuie să-ți construiești, în prealabil, un aparat de recepție și să detectezi emițătorul camuflat, adică să „prinzi vulpea“. E vorba de o vulpe... radiofonică...

— Exact asta vreau de la tine, Hug. Să-l descoperi pe George după emițătorul pe care, din fericire, îl are asupra lui. Sarcina e oarecum ușurată, căci „vulpea“ abia așteaptă să fie „vînată“ de tine. Stai puțin, că acuși sper să avem din nou legătura cu el.

Într-adevăr, peste puțin timp sună radiotelefonul. În cîteva cuvinte, Martin îl puse pe George la curent cu planul lor. Apoi trecu receptorul lui Hug, care — iarăși, pe scurt — stabili detaliile de lucru cu prizonierul.

— Atunci așa rămîne, domnule Noran. Să recapitulăm : peste două ore începeți să transmiteți semnalul. Timp de zece minute veți spune continuu : „Puiul din colivie, puiul din colivie“. Apoi cinci minute pauză, după care reintrați pe emisie.

— S-a înțeles, domnule Larsen. Mulțumesc, vă aștept.

— Și acum încotro ? se interesă Martin după ce prietenul său a pus jos receptorul.

— Hai cu mine. În maximum două ore trebuie să-mi instalez o puternică antenă de recepție pe mașină și să-mi verific aparatul.

Larsen era un burlac convins. Și era suficient să intri în micul lui apartament pentru a-ți da seama

de acest lucru. Un perete întreg era ocupat de stația de emisie-recepție. Masa, scaunele, podeaua erau pline de tot felul de piese, încît locuința lui semăna mai mult cu un atelier de radio.

— Martin, spune gazda, în timp ce trebăluia la un aparat mic, cît o tabacheră, dar dotat cu o antenă, lungă, mai povestește-mi o dată discuția auzită de inginerul Noran la receptorul său.

Doctorul îi povestește.

— Stai puțin, zise Larsen.

Ieși din cameră și după cîteva clipe reveni cu un ziar.

— Citește aici.

— Ce-i asta ?

— Nu vezi ? „Curierul industriei“ — ziarul mării finanțe.

Uite ce scrie aici. Doctorul Sandis citi cu glas tare :

— „Ieri după-amiază a fost semnat un contract între ministerul de război și concernul «Tendez et Co». Concernul va furniza forțelor armate armament ultramodern, bazat pe cele mai noi descoperiri în domeniul radiotehnicii și ciberneticii“.

— Contractul, adăugă Hug, a și fost semnat de ministru și de Oscar Tendez, președintele concernului...

Martin se opri și-și privi mirat prietenul.

— Și ce-i cu asta ?

— Nu ți se pare că ar putea avea vreo legătură ?

— Știi, de pildă, că ministrul este posesorul unei splendide mustați ?

— Ei și, poate fi o coincidență.

— Apoi știi că eu lucrez la o uzină a concernului „Tendez“ ?

— Știu.

— Află că s-a anunțat că în curînd vom primi un proiect nemaiîntîlnit... Inginerul continua să-și facă de lucru la aparatul său. În uzină nu s-a proiectat așa ceva.

— Poate a fost ținut în secret.

— Asemenea secrete sînt cam rare în rîndul personalului unei uzine. De altfel, am fost informați că proiectul vine din afară și, culmea, nici la minister nu s-a lucrat ceva deosebit.

— Ei, chiar și pe asta o știi ?

— Tu nu citești ziarele ?

— N-ai văzut că ministerul a fost criticat săptămîna trecută în parlament pentru că, spuneau unii deputați, cibernetica nu este introdusă pe scară largă și așa mai departe.

— Deci tu...

— Deci eu cred că „spionii“ sînt oamenii concernului „Tendez“.

— E riscant...

- Orice ipoteză e riscantă. Trebuie s-o verificăm.
- Cum?
- Hai, că-ți spun eu în mașină.

17

Abia termină George convorbirea cu Martin, că auzi cheia în broască. Intră Lomas. Discuția fu la fel de furtunoasă ca și prima, iar temnicerul său îl părăsi, spunându-i să se gîndească totuși la noua ofertă : în definitiv un milion și jumătate nu-i un fleac !

Apoi intră cel ce-i aducea masa. Tăcut, așază farfuriile și ieși. De data asta, George mîncă cu poftă : avea alt chef și mai știa că are nevoie de forțe — cine știe cît va trebui să vorbească în microfon...

Minutele treceau anevoie. Mai avea aproape o oră pînă la începerea „emisiunii“. și ca întotdeauna în ultimele zile, cînd rămînea doar cu gîndurile lui, acestea se îndreptau numai și numai către „mașina albastră“. Îl chinuia mai ales întrebarea : dacă au răpit mașina, de ce-l mai țin pe el aici, de ce-i oferă milioane și-l amenință cu moartea... Oare n-o pot demonta, n-o pot copia?... „Nu-mi vine să cred. Orice cibernetician experimentat tot se descurcă pînă la urmă. Mai repede sau mai încet, dar se descurcă. Dar dacă...“ Nu, la așa ceva George nici nu îndrăznea să se gîndească. „Totuși există două elemente care... pata aceea, adică arsura de pe zid, și gaura aproape perfect de rotundă din peretele de sticlă. E clar că pe acolo a fost scoasă... Sau poate n-a fost scoasă, ci...“

— Nu, așa ceva, totuși nu se poate, se trezi el vorbind de unul singur, cu glas tare.

Își privi din nou ceasul. Peste opt minute... „Hai, George, curaj și succes!“

18

La volan stătea Martin. Dacă unul dintre ei ar fi însemnat pe harta orașului itinerarul străbătut, ar fi ieșit o încîlceală pe care nimeni n-ar fi descifrat-o. Mașina cutreiera străzile, în timp ce o voce șoptea : „Puiul din colivie, puiul din colivie“, iar ruta era, la început, complet arbitrară. Uneori li se părea că aud mai bine, deci că se apropie, pentru ca apoi să piardă unda minute în șir.

La început George era plin de forțe, șoptea cît putea de tare, dar după vreo trei ore obosi de tot.

— Domnule Noran, să facem o pauză de un ceas, propuse Larsen.

— Perfect. Într-adevăr, sînt epuizat.

Mașina staționează o oră, apoi, cînd vocea lui George reveni, își începu straniul itinerar.

Și dacă totuși cineva ar fi notat cursele automobilului pe hartă ar fi văzut la un moment dat că liniile sînt tot mai dese spre partea de vest a orașului, în cartierul cu vile.

— Ascultă, Hug, rîse Martin, am ajuns pe lîngă casa lui Herbert Golio. Doar nu și-o fi răpit singur salariatul.

— Nu, nu-i pe aici, mormăi Larsen, atent la aparat. Doar din cînd în cînd comanda :

— Stînga... Dreapta... Stai! Înapoi. Stînga... Dreapta... Înainte...

Deodată strigă :

— Stop! E pe aici, pe undeva. Apoi în microfon : Domnule Noran, ascultați. Mă auziți ?

— Ascult. Vă aud foarte bine.

— Se pare că sîntem aproape de tot. Continuați, nu încetați nici un moment pînă nu vă spun eu.

Coborîră din mașină. Larsen, cu casca la ureche, umbla prin noapte, condus parcă de o mîină nevăzută. Se opri în fața unei porți. Ascultă atent. Se întoarse înapoi, reveni, înconjură gardul de zid, care adăpostea un parc imens. Printre pomi se zărea o casă masivă.

— Martin, cred că aici e... Ba nu, sînt sigur : aici e întemnițat... Alo, domnule Noran, te-am găsit, ți-am descoperit adresa... Cum vrei să intrăm ? Casa e păzită!... Fii liniștit, ai răbdare... Noapte bună, domnule Noran !

19

Nu trecu nici o oră și inginerul Larsen pășea pragul biroului unde — la acea oră tîrzie — mai lucra încă inspectorul Claus.

Doctorul Sandis aștepta afară, în mașină.

Inginerul se prezintă și adaugă :

— Domnule inspector, eu știu unde se află inginerul George Noran.

Claus ridică uimit privirile :

— Unde ?...

— Vă pot spune dacă ne promiteți sprijinul, care, de altfel, e posibil, pînă la urmă, nici să nu fie necesar.

— E mort ?

— Cine ?

— Noran.

— Nu... Așa cel puțin cred... Ne sprijiniți?
— Dacă e verificat... Sigur că da, că doar umblăm atîția să-l salvăm din miinile spionilor.
— Cum să vă spun, domnule inspector... Nu cred că cel ce l-a răpit e spion.
— Cine e?
— Oscar Tendez.
— Miliardarul?
— Chiar el...
Claus zîmbi :
— Uite ce e, domnule Larsen. Pe noi zilnic ne bat la cap tot felul de detectivi amatori...

— Știu exact adresa casei în care se află Noran, roști Larsen fără să bage de seamă ofensa ce i-o adusese Claus.

Apoi Larsen îi relatează discuția dintre Lomas și presupusul Tendez, îi arată notița despre semnarea contractului decupată din ziar, îi povestește de interesul pe care îl manifesta președintele concernului de creieri electronici față de mașina creată de profesorul Eduard Noran.

„Individul merge pe o cale cel puțin logică, dacă nu pe deplin adevărată — se gîdea Claus în timp ce-l asculta. Dar să te iei la harță cu Tendez... Țsta, cu un gest... Și apoi adio carieră, ba chiar te pomenești și cu un cadou, sub forma unui glonțe rătăcit noaptea, pe stradă“... Claus se ridică, arătînd că întrevederea luase sfîrșit.

— Domnule inginer, argumentele dv., în ciuda unor aparențe, sînt complet ilogice. De ce l-ar fi răpit d-l Tendez pe inginerul Noran? Domnul Tendez este unul dintre stîlpii societății noastre. Or, datele pe care le avem ne duc cu totul pe alte urme.

— Domnule căpitan...

— Am înțeles. Declarația dv. am notat-o ca o plîngere împotriva domnului Tendez și vom cerceta cazul... Mai treceți peste cîteva zile.

Cînd se urcă în mașină, Larsen îi spuse prietenului său :

— Întrevederea a decurs așa cum era de așteptat. E rîndul tău să acționezi, Martin.

20

„Dr. MARTIN SANDIS
neurolog, psihiatru“

Marele magnat, regele creierilor electronici, întoarse mirat cartea de vizită și citi pe verso : „Domnule Tendez, vă rog să mă primiți pentru a discuta cu dv. o problemă care vă interesează în cel mai înalt grad“.

Fuse cartea de vizită pe masă și se adresa secretarei care i-o adusese :

— Cine-i individul ?

— Nu știu mai mult decât scrie acolo.

— Ce vrea ? O slujbă ?

— Cred că nu. L-am întrebat dacă e vorba de așa ceva sau de vreo invenție... Mi-a zis că e mulțumit cu cabinetul lui și că se ocupă doar de creierii naturali, nu de cei electronici.

— Să între.

Oscar Tendez răspuse la salut cu un gest indiferent și-și invită oaspetele să ia loc. Își aprinse o țigară de foi, dar doctorului nu-i oferî nici una. După ce-l măsură o clipă („Nu-mi spune nimic tipul ăsta“) se întinse în fotoliu și resti :

— Ei, vă ascult.

— Domnule Tendez, începu dr. Sandis. Știu că pentru dumneavoastră timpul e bani. Și pentru mine, mai ales acum, e mai scump ca banii.

— Serios ?

— Foarte serios. Așa că voi începe fără nici o introducere, cu atît mai mult cu cît am pierdut multe ore prețioase pînă am intrat aici. Am venit să-l iau pe inginerul George Noran.

Pe fața lui Tendez se așternu cea mai deplină mirare :

— Nu înțeleg — ce să luați ?

— Nu am venit să iau ceva, ci pe cineva : pe inginerul George Noran, care a fost răpit de oamenii dumneavoastră...

Tendez începu să ridă.

— Cred că ați greșit adresa, domnule doctor...?

— Ba n-am greșit de loc. Prietenul meu se află arestat de dv., stă într-o vilă sub paza unui oarecare Lomas și... dacă vreți, pot să vă dau și alte amănunte.

Tendez începu din nou să ridă, dar în ochi avea o scînteiere care lui Sandis îi spunea foarte multe.

— Ei, domnule doctor, am mai auzit eu de medici d-ăștia care îi tratează pe nebuni și apoi înnebunesc chiar ei... Nu credeam că o să întîlnesc și eu un asemenea caz...

— Să lăsăm gluma, domnule Tendez. Ieri i-ați comunicat lui Lomas să obțină, cu orice chip, planurile de la inginerul Noran, deoarece ați încheiat un contract cu ministrul, „mus-tăciosul“, cum îi spuneți dv.

Tendez deveni serios.

— Și ?...

— Și dacă într-o oră nu-l avem pe Noran...?

— ...Viu sau mort...

— ...Viu ! Atunci veți citi și alte amănunte în ziarele de mîine.

— Presa îmi aparține...

— În bună parte, dar nu toată. Aveți destui dușmani, care au și ei ziare... Ar fi bucuroși să vă poată înfige acest cuțit în spate.

— Joci tare, doctore.

— Dar cinstit.

— Serios ? ! Adică e cinstit să vii în casa mea și să mă șantajezi ?

— Sint silit s-o fac, dar n-am altă cale.

— Afacerea asta mă costă pînă acum o groază de bani.

— Cred. Dar e în zadar. Așadar, peste 51 de minute îl avem pe Noran ?

Tendez se ridică și se plimbă prin cameră furios.

— Mai sint 50 de minute. Dacă peste zece minute nu anunț că am încheiat afacerea, colegul meu îi corvoacă pe ziariști.

Tendez îi aruncă o privire plină de ură și apăsă pe un buton. Intră un bărbat.

— Dă-mi-l la telefon pe idiotul ăla de Lomas.

Noul venit privi mirat la Sandis, apoi la Tendez.

— Hai, ce stai ! urlă Tendez la el. Du-te și fă cum ți-am spus, timpitule ! Toți sînteți niște animale fără minte. Cre-tini ! Idioți !

Funcționarul care fusese gratulat în acest mod ieși. Peste un minut sună un telefon. Tendez ridică receptorul.

— Lomas ?... Ascultă, idiotule... Lasă că o să vorbim noi... Peste...

— 42 de minute, interveni Sandis.

— ...42 de minute inginerul Noran să fie... Stai puțin. Se adresă doctorului : Unde să fie ?

— În fața vilei în care e deținut.

— Alo... să fie în fața vilei... Viu, idiotule, viu !... Care pază ? Nici o pază... Ei, da, închipuiește-ți, liber... O să-ți spun eu cine a vorbit !...

Tendez aruncă receptorul în furcă.

21

— Îmbrăcați-vă !

Inginerul Noran se ridică în capul oaselor, buimăcit, căci tocmai îl furase somnul. Se uită la ceas. Era 11 și jumătate.

— Încă n-a sosit ora execuției.

— V-am spus să vă îmbrăcați !

Lomas spumega de furie. L-ar fi lovit cu sete pe acest inginerăș, dar ordinul suna clar : „Viu și nevătămat“.

Peste un sfert de oră îl scoase afață. „Unde mă duce ?“ — se gîndi Noran, cuprins de un sentiment de teamă, dar care nu-l putu opri să respire cu nesaț aerul curat, răcoros și

proaspăt al nopții. Lomas îl conduse pe o alee și George văzu, la capătul ei, strada, cu mașinile care alergau încolo și înapoi. Ajunși în fața porții, Lomas o deschise și nu se putu stăpîni să nu-l îmbrîncească violent pe Noran. Apoi închise poarta înjurînd. George se trezi singur, buimăcit pe trotuar. O mașină se apropie și un bărbat sări din ea :

— George !

— Martin !

Cei doi prieteni se îmbrățișară.

22

George Noran dormi pînă a doua seară. Cînd se trezi ceru ziarele. Nici unul nu mai pomenea de răpirea lui. În schimb continuau să bată monedă în legătură cu cele două evenimente senzaționale : furtul „mașinii albastre“ și zborul rachetei misterioase. Pe penultima pagină, fotografia unui bărbat. Deși în imagine era fără barbă, George avu impresia că-l recunoaște pe Lomas. Dedesubt scria : „Moartea unui vagabond. Acest bărbat, ucis probabil într-o încăierare între vagabonzi, a fost găsit cu un cuțit în inimă pe un maidan. Cine-l identifică este rugat să anunțe poliția“.

Sosi și dr. Sandis.

— Am venit să-mi iau rămas bun. Mîine plec să-mi continui ancheta.

— Dar unde e Larsen?

— Vine imediat. Are ceva... Lui nu-i place să lase lucrurile neterminate.

Unde era Larsen ? Se prezentase din nou la inspectorul Claus. Acesta, cînd îl văzu, sări furios.

— Iar dumneata ? Ți-am spus să treci peste cîteva zile !

— Nu mai trec. Am venit doar să vă spun acest lucru. N-are nici un rost : inginerul Noran e liber, e la el acasă... Da, domnul Tendez i-a dat drumul. Adică a fost silit s-o facă.

— Doamnă, dumneata ai idei fixe !

— Da ?... Îmi permiteți ?

Larsen luă receptorul, făcu un număr :

— Alo ! Cu inginerul Noran... Bună seara, doamnă Noran. Vorbiți, vă rog, aici.

Îi întinse receptorul lui Claus. Acesta îl luă mirat.

— Dumneata ești, doamnă Noran ?... Unde dracu' ai fost ?...

Claus nu ascultă pînă la sfîrșit răspunsul și puse, încet, receptorul în furcă. Ridică ochii. În cameră nu mai era nimeni.

(URMAREA ÎN NUMĂRUL VIITOR)

2
0
1
2

prelucrare
&

editor

Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cel care au dat să continue CPȘF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltulală, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re) citim legendara Colecție.

dandher
flash_gordon
evlgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
ftzikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonați-vă la revista „Știință și tehnică” — publicație lunară editată de C.C. al U.T.C. și Consiliul pentru răspândirea cunoștințelor cultural-științifice. Abonamentele se primesc de către oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții pînă la data de 25 ale fiecărei luni, cu deservirea în luna următoare.

Revista se găsește de vânzare la toate chioșcurile pentru difuzarea presei și debitele O.C.L.

PREȚUL 1 LEU

41007

AUGUST 1966